

305.404

82

MTA

OSZK
KÖNYVELOSZTÓ
FŐLŐSPLDÁNY

A MAGYAR BIOLOGIAI KUTATÓ-INTÉZET

1931. ÉVI

JELENTÉSE.

TIHANY, 1932.
AZ INTÉZET KIADÁSA.

**A MAGYAR
BIOLOGIAI KUTATÓ-INTÉZET**

1931. ÉVI

JELENTÉSE.

**TIHANY, 1932.
AZ INTÉZET KIADÁSA.**

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A jelen füzet a Magyar Biológiai Kutató Intézet 1931. évi munkásságáról, tehát működésének negyedik esztendejéről számol be. Az itt kifejtett kutató munkát „A Magyar Biológiai Kutató Intézet Munkái”-nak most megjelent IV.-ik kötete, valamint ezen jelentés 6—9. oldala ismerteti.

Örvendetes elismerésben részesült az intézet munkája a Rockefeller Foundation részéről, amely öröklődéstani kutatások végzésére kísérleti üvegházat épített 70.000.— pengő költséggel és ezenkívül az 1930. évtől kezdődően öt évre elosztva további 70.000.— pengővel járul hozzá intézetünk tudományos kiadásaihoz.

Ugyancsak 1.000.— pengős adományával támogatta a Magyar Tudományos Akadémia is az intézetet, melyet a könyvtár fejlesztésére fordítottunk, ezenkívül átengedte az Akadémia ajándékképpen természettudományi kiadványainak sorozatát. Mindezekért ez úton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

A Notgemeinschaft der Deutschen Wissenschaft ez évben is 3.000.— pengővel járult hozzá az intézet fenntartásához, illetve két munkahelyet bérelt német kutatók részére.

Az 1931. év folyamán az intézetben számos kutató fordult meg, számszerint 58, még pedig 36 magyar, 4 osztrák, 1 olasz, 1 svájci, 5 német, 1 amerikai, 7 angol, 2 román és 1 lengyel állampolgár. A részletes adatokról az alább közölt névsor számol be. Július és augusztus hónapokban az intézet az utolsó helyig megtelt, úgy, hogy egyes esetekben hely hiányában további jelentkezőket már nem tudtunk felvenni. Az intézet a 10 állandó tisztviselőn kívül 34 vendégnek tud megfelelő munkahelyet és szállást nyújtani. Az intézet látogatottságáról a 6—9. oldalon közölt névsoron kívül a 9. oldali görbe ad képet. December hónaptól február végéig a tisztviselők szabadságaikat töltik, mert a nyári hónapokban van intézetünkben a főmunkaidény.

1931. április 9.-től 11.-ig a biológiai intézetben tartotta a Magyar Élettani Társaság alakuló és egyben első tudományos ülését, melyen mintegy hatvanan vettek részt, s mintegy 40 előadás hangzott el. Az első ülés elnöke dr. Verzár Frigyes egyetemi ny. r. tanár volt.

A biológiai intézet középiskolai tanárok részére rendezett továbbképző tanfolyamain az idén tavasszal és ősszel 3—3 hetes kurzusokon 26 tanár vett részt és ezzel a továbbképzésben részesültek száma 87-re emelkedett.

Az intézet asszisztensei közül magyar állami ösztöndíjban részesült 6 hónapra dr. Wolsky Sándor, aki a londoni egyetemi állattani intézetben végez tanulmányokat, meghívást és ösztöndíjat kapott félévre a baseli egyetem élettani intézetébe dr. Csik Lajos élet- és öröklődéstani kutatások végzésére, hasonlóan meghívást nyert dr. Koller Pius 3 hónapra az edinburghi egyetem öröklődéstani intézetébe előadónak egy öröklődéstani tanfolyamra. Magyar állami ösztöndíjjal dolgozott továbbá 3 hónapig a nápolyi zoológiai állomáson dr. Rotarides Mihály.

Az intézetet rövidebb időre is számosan látogatták meg, úgy a belföldről, mint külföldről is. Vendégeink közül különösen ki kell emelnünk gróf Klebelsberg Kunó m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ismételt látogatásait. Munkánk iránti meleg érdeklődését és annak minden lehető támogatását hálásan fogadtuk. Mint intézetünk alapítójának hálás elismerésünk kifejezésére az intézet előcsarnokában emléktáblát állítottunk, mely örökre megőrizni hivatott az ő törhetetlen idealizmusának és a biológiai kutatások jelentőségébe vetett hitének emlékét.

Az intézet tisztviselői karában változás nem történt. Dr. Verzár Frigyes egyetemi ny. r. tanár, az élettani osztály igazgatója, az intézet adminisztrációját továbbra is vezeti és a baseli egyetemre történt meghívása után is intézetünkben tölti szabadságait, úgy mint debreceni tanár korában.

Az intézet személyzete:

TISZTVISELŐK:

1. **Dr. Verzár Frigyes**, egyet. ny. r. tanár,
az ált. biol. oszt. igazgatója. Az intézet adminisztrációjával megbízva.
2. **Dr. Entz Géza**, volt budapesti egyet. ny. r. tanár,
a balatoni biológiai osztály igazgatója.
3. **Dr. Méhes Gyula** adjunktus.
Általános biológiai osztály.
4. **Dr. Müller Sándor** adjunktus.
Általános biológiai osztály.
5. **Dr. Koller Pius** adjunktus.
Általános biológiai osztály.
6. **Dr. Rotarides Mihály** adjunktus.
Balatoni biológiai osztály.
7. **Dr. Csik Lajos**, I. osztályú asszisztens.
Általános biológiai osztály.
8. **Dr. Wolsky Sándor**, I. osztályú asszisztens.
Balatoni biológiai osztály.
9. **Dr. Scherffel Aladár**, tiszteletdíjas.
Balatoni biológiai osztály.
10. **Sebestyén Olga**, tiszteletdíjas tud. segéd.
Balatoni biológiai osztály.
11. **Dr. Rotarides Mihályné**, tiszteletdíjas.
Általános biológiai osztály.

ALTISZTEK:

1. **Németh József**, műszaki altiszt, gépész.
2. **Holly Ferenc**, műszaki altiszt, hajógépész.
3. **Kenesei György**, II. o. altiszt, laboráns.
4. **Simon Béla**, II. o. altiszt, konyha és szálló üzemvezető.
5. **Kozma Ferenc**, kiegészítő szolga.

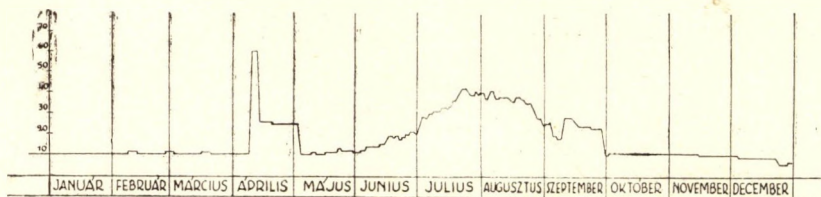
Az intézetben dolgoztak:

1. **Albanese Anthony** csereösztöndíjas orvostanhallgató, New-York, Univ. Inst. VI. 15.—VII. 31.
„Entomologiai tanulmányok (malária-szűnyög).”
2. **Dr. Andai György** egyetemi tanársegéd, Pécs, Közegészségtani Intézet. V. 9.—10.
Tudományos megbeszélés.
3. **Dr. Banga Iona** egyetemi tanársegéd, Szeged, Egyetemi Orvosi Vegytani Intézet. VII. 2.—VIII. 24.
„Szövetkivonatok hatása a szív működésére.”
4. **Dr. Beznák Aladár** egyetemi tanársegéd, Debrecen, Egyetemi Élettani Intézet. VII. 17.—IX. 3.
„A Balaton planktonjának vitamintartalma.”
5. **Dr. Boga Lajos** gimnáziumi tanár, Csikszereda. VII. 7.—28.
„Izom- és idegszöveti vizsgálatok Trichoptera lárvákon.”
6. **Buckley Olive Burton** orvosnő, London, Kings College Hospital. VII. 12.—VIII. 19.
„A difteriatoxin hatása a szövetlégzésre.” „Protoplasma suspenziók agglutinációja ricinellel.”
7. **Dr. Gajl Kazimierz** egyetemi tanársegéd, Warszawa, Muzeum Állattani Osztálya. III. 16.—20.
A lengyel kormány által az intézet tanulmányozására kiküldve.
8. **Dr. Gelei József** egyetemi ny. r. tanár, Szeged, Ált. Állattani Intézet. VII. 11.—VIII. 25.
„Új aranyozási eljárás a Csillósok vizsgálatára és egy új Ciliata”.
9. **Dr. Gerlach Werner** egyet. ny. r. tanár, Basel, Pathol. Anat. Inst. d. Univ. VIII. 17.—25.
„Hamualkatrészek lokalizációja szövetekben”.
10. **Dr. Haranghy László** közkórházi főorvos, Baja, VII. 5.—31.
„Spirochäta-vizsgálatok”.
11. **Dr. Haraszty Árpád** egyetemi tanársegéd, Budapest, Egyetemi Növényrendszertani Intézet. VII. 6.—13.
„A könyvtár tanulmányozása”.
12. **Héger Flóris** szigorló orvos, Debrecen, Egyetemi Anatómiai Biológiai Intézet. VIII. 17.—IX. 6.
„Szöveti vizsgálatok compóbélen”.
13. **Holmes Eric** orvos, Cambridge, Sir William Dunn Institute of Biochemistry, VIII.—16.—IX. 3.
„Agy és idegszövetek légzése”.
14. **Holmes Ericné, Hopkins Barbara Elisabeth** orvosnő, Cambridge, Strangeways Research Hospital, VIII. 16.—IX. 3.
„Agy- és idegszövetek légzése”.
15. **Dr. Jendrassik Lóránd** egyetemi magántanár, Pécs, Belgyógyászati Klinika, VII. 20.—VIII. 23.
„A sima izom működésének chemizmusa”.
16. **Kiss István** tanárjelölt, Szeged, Apponyi kollegium. VI. 15.—28.
„Vizsgálati módszerek tanulmányozása Cyanophyceákon”.
17. **Dr. Kol Erzsébet** adjunktus, Szeged, Egyetemi Növénytan Intézet, VI. 3.—20.
„Limnologiai és algologiai tanulmányok a siófoki szikes tavon pH meghatározásokkal”.
18. **Dr. Kottász József** középiskolai tanár, Budapest, Széchenyi reálgimnázium. VIII. 4.—20.
„Cladocera a Balaton planktonjában”.

19. **Dr. Kőszegi Dénes** adjunktus, Szeged, I. sz. Chémiai Intézet.
VII. 20.—VIII. 16.
„Az acetation volumetriás meghatározásának új módszere”.
20. **Krepuska Gyula** zoologus, Budapest, VI. 23.—VII. 3.
„Protozoológiai tanulmányok”.
21. **Dr. Kuthy Sándor** egyetemi tanársegéd, Debrecen, Általános Kórtani Intézet. VIII. 16.—29.
„A digitoxin oldhatósága és diffusibilitása hydrotrop oldatokban”.
22. **Lamy Rowena** asszisztensnő, Edinburgh, Animal Breeding Institute.
VIII. 1.—X. 24.
„A röntgenhatás Drosophila obscura differenciálódási idejére”.
23. **Laszt László** orvostanhallgató, Basel, Physiologische Anstalt der Univ.
VIII. 1.—IX. 6.
„Natriumsulfat és glucose resorptiója és diffúziója”.
24. **Dr. Lengyel Béla**, egyetemi tanársegéd, Budapest, III. sz. Chémiai Intézet. VI. 27.—VII. 23.
„KCl—AgCl komplex tanulmányozása”.
25. **Dr. Loewi Otto** egyet. ny. r. tanár, udvari tanácsos, Graz. Pharmakolog. Institut. VII. 29.—VIII. 5.
„Parabiosis kísérletek farmakológiai célokra”.
26. **Meldrum Norman Urquhart** biokémikus, Cambridge, Institut of Biochemistry. VIII. 4.—IX. 3.
„Adrenalin auto-oxydatio”.
27. **Mendelényi Margit** orvostanhallgató, Budapest, I. sz. Anatómiai Int. VI. 12.—VIII. 1.
„Légzési anyagcsere meghatározások”.
28. **Modell Hans** malakozoológus, Ottobeuren (Bayern). VII. 15.—22.
„A Tihanyi Fél-sziget pontusi és récens Najadeái (gyűjtés)”.
29. **Machula Hildegárd** V. é. bölcsészhallgató, Budapest, Egyetemi Ált. Növénytani Intézet. IX. 3.—16.
„Algák tanulmányozása”.
30. **Meschkat Arno** stud. rer. nat. csereösztyöndíjas, Hamburg, Hydrobiolog. Institut der Universität. IX. 29.-től egy évig.
„A nádasok biocoenozusa különös tekintettel a rátelepülő élőlényekre”.
31. **Dr. Novák Ernő** egyetemi tanársegéd, Szeged, Egyetemi Gyógyszertár. VIII. 4.—14.
„Myriophyllum spicatum gyűjtése és hatóanyagának előállítása”.
32. **Dr. Örosi Pál Zoltán** egyetemi tanársegéd, Debrecen, Egyetemi Állattani Intézet. VIII. 3.—27.
„Biometrikai vizsgálatok méheken”.
33. **Pleidell István** gazd. akad. gyakornok, Keszthely, M. Kir. Gazdasági Akadémia. IX. 3.—16.
„Előkészítő tanulmányok a Balatonvíz alkalinitásának és vezetőképességének a vegetációval való összefüggéséhez”.
34. **Dr. Raineri Margherita** egyetemi adjunktus, Torino, Istituto Botanico della R. Università. VII. 25.—IX. 3.
„A Belső tó algái oekológiai szempontból”.
35. **Dr. Redinger Karl** provisor, Wien, Naturhistorisches Staatmuseum. VIII. 8.—30.
„A Balatonkörnyék moháinak oekológiája”.
36. **Dr. Richter Hans** egyetemi tanár, Tartu (Dorpat) Zootomisches Inst. der Univ. VI. 5.—VIII. 13.
„A mozgás formáinak physikai tanulmányozása folyékony közegben”.
37. **Dr. Richter Hansné, Richter Etha**, Tartu (Dorpat). VI. 5.—VIII. 2.
„Állatok mozgásformái a szárazföldön és a vízben”.

38. **Dr. Soó Rezső** egyetemi tanár, Debrecen, Növénytani Intézet.
VI. 16.—VII. 24.
„Növényoekológiai és sociológiai kutatások a Balaton vidékén”.
39. **Dr. Schmid Bastian** egyetemi tanár, München, I. Physikalisches Inst.
d. Universität. V. 22.—VI. 17.
„Állatpsychológiai tanulmányok”.
40. **Dr. Schmidt Antal** muzeumi osztályigazgató, Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum Állattára. IV. 17.—20.
„Lepidoptera gyűjtések”.
41. **Stiller Jolán** egyetemi gyakornok, Szeged, Ált. Állattani Intézet.
VII. 1.—VIII. 12.
„Tihany környékének Peritricha faunája”.
42. **Dr. Szabó István** orvos, Kaposvár, IX. 5.—15.
„Öregségi elváltozások vizsgálata csigák túlélő idegsejtjein”.
43. **Szabó Mihály** egyetemi gyakornok, Szeged, Ált. Állattani Intézet.
V. 16.—23.
„A Tihanyi Fél-sziget százlábúi”.
44. **Szabó Zoltán** vegyészdoktorandus, Budapest, Eötvös Kollegium.
VI. 25.—VIII. 1.
„Mikro-brom-meghatározás kidolgozása és vizelemzés”.
45. **Dr. Szent-Györgyi Albert** egyet. ny. r. tanár, Szeged, Egyetemi Orvosi Vegytani Intézet. VII. 1.—IX. 3.
„A tigrisoid kémiai jellege”.
46. **Dr. Törő Imre** egyetemi tanársegéd, Debrecen, Anatómiai Biológiai Intézet. VIII. 17.—29.
„Újabb vizsgálatok a szaruhártya regenerációjának kérdéséhez”.
47. **Dr. vitéz Varga Lajos** egyetemi tanársegéd, Szeged, Belgyógyászati Klinika. VII. 2.—29.
„Hämatólogiai vizsgálatok hidegvérűeken és kétéltűeken”.
48. **Ifj. Verebély Tibor** orvostanhallgató, Budapest, I. sz. Sebészeti Klinika.
VII. 1.—VIII. 1.
„Anyagcsere thyroxin hatása alatt”.
49. **Dr. Vietorisz Kálmán** egyetemi tanársegéd, Szeged, Egyetemi Orvosi Vegytani Intézet. VII. 2.—VIII. 24.
„Desinficiens glukosidok bakteriológiai vizsgálata”.
„A természetes immunitás”.
50. **Vincent Winifred Mary** zoologus, Cambridge, Molten Institute for Research in Parasitology. VIII. 4.—IX. 3.
„Tanulmányok rovarok belében élősködő Protozoonokon”.
51. **Vidacs Julia** egyetemi tanársegéd, Szeged, Ált. Állattani Intézet.
VII. 31.—VIII. 31.
„Morphológiai és biológiai megfigyelések Dalyedia fajokon”.
52. **Dr. Wagner Richard** egyetemi tanár, Graz, Physiologisches Institut.
VII. 19.—VIII. 5.
„Sima izmok poláris ingerlékenysége”.
53. **Wallace Una** biokémikus, Cambridge, Dunn Institute of Biochemistry.
VIII. 17.—IX. 3.
„Carbamiddal denaturált fehérjék antigen tulajdonságainak megváltozása”.
54. **Dr. Weiss Paul** biologus, Wien, VII. 4.—VIII. 25.
„A parabiosis új módszere”. — „Vizsgálatok a központi idegrendszer viselkedéséről motorikus ingerekkel szemben”. — „A szemzárási reflex vizsgálata”. — „Ganglionsejtek röntgenkezelése és vitalfestése”.
55. **Dr. Zih Sándor** egyetemi magántanár, Debrecen, Egyetemi Élettani Intézet. VIII. 1.—17.
„Arseno-benzol vegyületek toxicitása szövetlégzésre”
„A hyperinsulinizmus hatása az immuntest képzésére”.

56. **Dr. Zólyomi Bálint** egyetemi tanársegéd, Debrecen, Egyet. Növénytani Intézet. VI. 19.—VII. 16.
„Növényoekológiai és sociológiai kutatások a Balaton környékén”.
57. **Dr. Zsivny Viktor** muzeumi osztályigazgató, Budapest. Magyar Nemzeti Múzeum Ásványtára. V. 22.—29.
„Petrographiai tanulmányok”.
58. **Dr. Viski Károly** muzeumi őr, Magyar Nemzeti Múzeum Néprajzi osztály, Budapest. XII. 27—I. 7.
„Néprajzi tanulmányok Tihanyban”.

Az intézet látogatottsága az 1931. évben.

Az intézetben tartott előadások.

1. **Dr. Weiss Paul**, Wien, 1931. VII. 22.
„Neue Untersuchungen über das Resonanzprinzip der Nerventätigkeiten”.
2. **Dr. Boga Lajos** gimn. tanár, Csikszereda, 1931. VII. 24.
„Izomstrukturák sokféleségének bemutatása. (Trychopteran álcák harántcsíktolt izomzatának szerkezete).”
3. **Dr. Richter Hans** egyetemi tanár, Dorpat, 1931. VII. 29.
„Über die Lokomotion bei vierfüßigen Tieren und über Bewegungsformen im allgemeinen.”
4. **Dr. Wagner Richard** egyetemi tanár, Graz, 1931. VIII. 3.
„Demonstration von Bildern des Druckablaufes im rechten Ventrikel bei spontaner Atmung.”
5. **Dr. Loewi Otto** egyetemi tanár, udvari tanácsos, 1931. VIII. 4.
„Humorale Übertragbarkeit von Nervenwirkungen.”
6. **Dr. Richter Hans** egyetemi tanár, Dorpat, 1931. VIII. 11.
„Relation und Relativität in biologischer Beleuchtung, unter Zugrundlegung des Funktions- und Struktur-Prinzipes der lebendigen Masse”.
7. **Mrs. Holmes, Hopkins B. E.** orvosnő, Cambridge, 1931. VIII. 25.
„On New Cancer Researches”.
8. **Dr. Örösi-Pál Zoltán** egyetemi tanársegéd, Debrecen, 1931. VIII. 26.
„A méh fullánkja”.
9. **Dr. Törő Imre** egyetemi tanársegéd, Debrecen, 1931. VIII. 26.
„Újabb vizsgálatok a szemlencse-regeneráció kérdéséhez”.
10. **Dr. Redinger Karl**, provisor, Wien, 1931. VIII. 28.
„Die Biologische Station in Lunz und ihr Arbeitsgebiet”.
(Vetített képekkel.)

Az intézetben tartott biológiai továbbképző tanfolyamok.

V. TANFOLYAM.

A tanfolyam 1931. április 13.-án kezdődött és május 2.-án ért véget, átlag napi 5 előadás illetőleg gyakorlati óra mellett.

ELŐADÓK:

- Dr. Verzár Frigyes: „Általános ideg- és izomélettan”. 6 óra.
Dr. Entz Géza: „Fontosabb állatcsoportok néhány képviselőjén végzett morphologiai és biológiai gyakorlatok”. 14 óra.
Dr. Méhes Gyula: „Általános ideg- és izomélettani gyakorlatok”. 12 óra.
Dr. Rotarides Mihály: „A mikrotechnika egyszerűbb módszereinek elsajátítása tekintettel középiskolai alkalmazhatóságukra”. 10 óra.
Dr. Scherffel Aladár: „Algologiai praktikum”. 8 óra.
Dr. Müller Sándor: „A chemia szerepe az általános biológiában”. 10 óra.
Dr. Csik Lajos: „Kísérleti öröklődéstani módszerek és újabb eredményeik”. 8 óra.
Dr. Koller Pius: „A kísérleti öröklődéstani kutatások eredményeinek gyakorlati alkalmazása”. 8 óra.
Dr. Wolsky Sándor: „A puhatestűek alaktana és biológiája”. 4 óra.
Dr. Szondy György: „A természetrajzi szertári anyag karbantartásáról és felújításáról”. 4 óra.

RÉSZTVEVŐK:

- Bán Márton kegyesrendi gimn. tanár, Vác.
Dr. Bihari Gyula reálgimn. tanár, Pesterzsébet.
Bodrossi Lajos Andrassy úti leányliceumi tanár, Budapest.
Feymanné Némethy Rózsa dr., Prohászka Ottó uccai háztartási továbbképző iskolai tanár, Budapest.
Fodor Ferenc Verbóczy reálgimn. tanár, Budapest.
Gálos Lázár szt. Benedek rendi gimn. tanár, Kőszeg.
Dr. Hoffer András egyetemi magántanár, ref. gimn. tanár, Debrecen.
Hudomel Hildegárd Szilágyi Erzsébet leányliceumi tanár, Budapest.
Dr. Kottász József Széchenyi reálgimn. tanár, Budapest.
Krikler Ferenc Mátyás kir. reálgimn. tanár, Budapest.
Miskovits Ferenc Zrinyi Miklós gimn. tanár, Budapest.
Scheitz Antal reáliskolai h. tanár, Kecskemét.
Schmidt A. István, Kossuth reálgimn. tanár, Cegléd.
Dr. Soósne Szontagh Éva Baár-Madas ref. leányliceumi tanár, Budapest.
Winter András áll. reálgimn. tanár, Szolnok.

VI. TANFOLYAM.

A tanfolyam 1931. szeptember 10.-én kezdődött és szeptember 30.-án ért véget, átlag napi 5 előadás, illetőleg gyakorlati óra mellett.

ELŐADÓK:

Ugyanazok, mint az V. tanfolyamon dr. Szondy György kivételével.

RÉSZTVEVŐK:

Bauer Ede állami reálgimn. tanár, Gyöngyös.
Bán Márton kegyesrendi gimn. tanár, Vác.
Benkő Gyula ref. gimn. tanár, Mezőtúr.
Boross Leona Kálvineumi polg. leányiskolai tanár, Nyiregyháza.
Dobossy Ferenc kegyesrendi reálgimn. tanár, Sátoraljaujhely.
Fehér Jenő Pesti izr. hitközs. reálgimn. tanár, Budapest.
Dr. Fenyő Béla zsidó reálgimn. tanár, Debrecen.
Gogl L. Dezső kir. kath. gimn. tanár, Miskolc.
Jóbai János állami Kossuth reálgimn. tanár, Cegléd.
Lovas Rezső állami Fazekas Mihály reáliskolai tanár, Debrecen.
Dr. Tokaji Nagy Béla VIII. Vörösmarthy Mihály reáliskolai tanár, B.-pest.

Az intézetből megjelent munkák:

„A Magyar Biológiai Kutató Intézet Munkái” IV. kötete a következő tartalommal 654 oldalon:

1. FÜZET. — 1. HEFT.

I. ÁLLATTAN. — ZOOLOGIE.

- Andai G.:** A Polytoma uvella tenyészvizének hidrogénion-koncentrációjáról. — Über die Hydrogenionkonzentration eines natürlichen Mediums (Abwasser) von Polytoma uvella.
- Entz G.:** Cytologiai megfigyelések két, a Balatonban is élő Dinoflagellatán. — Cytologische Beobachtungen an zwei auch im Balaton vorkommenden Dinoflagellaten.
- Gelei J. v.:** Újabb adatok a Dendrocoelides Hankói (Gelei) természetrajzához. — Neuere Beiträge zur Naturgeschichte des Dendrocoelides Hankói (Gelei).
- Gelei J. v.:** Új Hármashelű örvényféreg a magyar faunában. Eine neue Tiklade in der ungarländischen Fauna.
- Gelei J. v. és Horváth P.:** A Glaucoma és Colpidium mozgási és ingervezető elemei a szublimát-ezüstmódszer eredményei alapján. — Die Bewegungs- und reizleitende Elemente bei Glaucoma und Colpidium bearbeitet mit der Sublimat-Silbermethode.
- Horváth G.:** A Balaton vizében és víztükrén élő Hemipterák. — Les Hemiptères aquatiques et semi-aquatiques du lac Balaton.
- ten Kate, C. G. B.:** Adatok a Chilodon cyprini Moroff ismeretéhez, rendszertani megjegyzésekkel. — Zur Kenntnis von Chilodon cyprini Moroff, nebst systematische Bemerkungen.
- ten Kate, C. G. B.:** Néhány ornithologiai megfigyelés a tihanyi félszigeten. — Einige ornithologische Beobachtungen an der Halbinsel Tihany.
- Kolosváry G. v.:** Pókok életteréről, különös tekintettel a vízmenti fajokra. — Über den Biotop einiger Spinnen, insbesondere hydrophiler Arten.
- Dr. Kolosváry Gábor:** „Ökologische und biopsychologische Studie über die Spinnenbiosphäre der gesamten Halbinsel von Tihany” című munkájának (Zeitschr. f. Morph. u. Ökol. d. Tiere 19. köt. 493—533. old.) ismertetése. — Referat über die Arbeit von Dr. G. v. Kolosváry: „Ökologische und biopsychologische Studie über die Spinnenbiosphäre der gesamten Halbinsel Tihany”.
- Örösi Pál Z.:** A telelő méhek viaszmirigyje. — Die Wachsdrüsen der Winterbiene.
- Retarides M.:** Szárazföldi csigáink testfalának felépítése ökológiai szempontból. — Beiträge zur Kenntnis der Körperwandstruktur und deren ökologischen Bedeutung bei einigen Landlungenschnecken.
- Sebestyén O.:** Néhány adat a Leptodora Kindtii (Focke) alaktanához és biológiájához. — Contribution to the biology and morphology of Leptodora Kindtii (Focke).
- Stiller J.:** Tihany és környékének peritrichus Infusoriumai. — Die peritrichen Infusorien von Thany und Umgebung.
- Varga L. v.:** Adatok az egyesült Körös, két holtágának limnológiájához. — Beiträge zur Limnologie zweier Altwässer des Körös-Flusses (Alföld).
- Wolsky S.:** Az ocellus-probléma mai állása és újabb adatok a kérdés megítéléséhez. — Der heutige Stand des Ocellenproblems nebst weiteren Beiträgen zur Beurteilung.

II. NÖVÉNYTAN. — BOTANIK.

- Filarszky N.:** A Balaton és környékének Charaféléi. — Die Characeen des Balatons und Balatongebietes.
- Kol E.:** Sárga „vízvirágzás” székes tavon. — Gelbe Wasserblüte auf einem Natronteiche.
- Raineri R.:** A Balaton és Belső-tó algaflóra-tenyészetének összefüggése a két tó vizének lúgosságával. — Osservazioni sopra i rapporti fra alcalinità del l'acqua e vegetazione algologica dei laghi Balaton e Belső-tó.
- Scherffel A.:** A Hematococcus pluvialis egy érdekes lelőhelye. — Ein interessanter Fundort von Haematococcus pluvialis.
- Scó R. v.:** Adatok a Balatonvidék vegetációjának ismeretéhez, III. — Beiträge zur Kenntnis der Vegetation des Balatongebietes.
- Szemes G. v.:** A Kádártai források Diatomaceái. — Die Diatomaceen der Quellen von Kádárta.
- Varga L. v.:** A hínár (*Potamogeton pectinatus* L.) érdekes alakulása a Fertőben. — Interessante Formationen von *Potamogeton pectinatus* L. im Fertő (Neusidlersee).

III. BAKTERIOLOGIA. — BAKTERIOLOGIE.

- Haranghy L.:** Adatok a *Spirochaeta pseudoicterogenes* biológiájához. — Beiträge zur Biologie der *Spirochaete pseudoicterogenes*.

IV. EGYEBEK. — VERSCHIEDENES.

- Boga L.:** „Micrographium”, rajzolóasztal az Abbe-féle rajzóló készülékkel való nagyító rajzoláshoz. — „Micrographium”, ein Zeichentisch zum Gebrauche beim mikroskopischen Zeichnen mit Hilfe des Abbe'schen Zeichen-apparates.
- Nagy J.:** A tihanyi félsziget, mint „nemzeti park”. Die Halbinsel Tihany, als „Nationalpark”.
- Papp F. v.:** Tihany geológiai reambulációja. — Geologische Reambulation von Tihany.
- Viski K.:** Tihanyi házak. — Peasant homes in Tihany.

2. FÜZET. — 2. HEFT.

I. ÁLTALÁNOS ÉLETTAN. — ALLGEMEINE PHYSIOLOGIE.

- Sivickis P. B.:** A regeneratio quantitativ vizsgálata a *Dendrocoelum lacteum*-on. — A quantitative study of regeneration in *Dendrocoelum lacteum*.
- Jendrassik L.:** Kolloidváltozások a síma izmokon inegeranyagok hatására. — Kolloidale Aenderungen an glatten Muskeln während chemischer Reizwirkungen.
- Méhes Gy. és Csik L.:** A polarizáció hatása a periferiás idegek káliumtartalmára. — Einfluss der Polarisation auf das Kalium des Nerven.
- Méhes Gy. és Szeőke K.:** Gázanyagcsere-vizsgálatok békaporontyokon. — Gasstoffwechsel-Versuche an Kaulquappen.

II. ALKALMAZOTT ÉLETTAN (ÉLETVEGYTAN, GYÓGYSZERTAN.) — ANGEWANDTE PHYSIOLOGIE. (BIOCHEMIE, PHARMAKOLOGIE.)

- Beznák A.:** A nyugvó és működő izmok guanidin tartalma. — Über den Guanidingehalt von ruhenden und ermüdeten Muskeln.
- Patel J. S.:** A corpus luteum Beta-hormonja (Kythyn) és ennek kimutatása. — The Beta-Hormone or Kythyn of the Corpus luteum and its test.

- Méhes Gy. és Lusztig J.:** A morphium hatása nagyagykéregnélküli macskákánál. — Die Wirkung des Morphins bei grosshirnlosen Katzen.
- Soós J.:** A parathormon hatása rachtises patkányok Ca-anyagcseréjére. — Der Einfluss von Parathormon auf den Ca-Stoffwechsel von rachitischen Ratten.
- Csik L. és Méhes Gy.:** A mellékvese-hypertrophia szerepe B-vitaminhiányánál. — Die Rolle der Hypertrophie der Nebennieren bei Mangel an Vitamin B.
- Straub J.:** Adatok a golyva jódhiányelméletének helyességéhez. — Beiträge zur Richtigkeit der Jodmangeltheorie des Kropfes.

III. ÖRÖKLÖDÉSTAN. — VERERBUNGSLEHRE.

- Koller P.:** Az „inhibitor” faktorok és Morgan faktorhypothesise. — Die Hemmungsfaktoren und Morgan's Faktor-Hypothese.
- Koller P.:** Positio etiolódások, duplicatio és „analog” gének hatása a *Drosophila melanogaster* bar locusaában. — The effect of „analogous” genes upon the Bar of *Drosophila melanogaster* combined with the position effect and duplication.
- Koller P.:** Öröklődéstan vizsgálatok a *Drosophila obscura* két rasszán. — Genetic studies of the crosses of two races of *Drosophila obscura*.

IV. CHEMIA. — CHEMIE.

- Müller S.:** Újabb vizsgálatok az oxyanthrachinonok cukorfelvételéről és az oxyanthrachinon-glukosidok nitrogéntartalmú származékainak szerkezetéről. — Die Glukosyl-Aufnahme der Hydroxyle im Anthrachinonkern und die Struktur der stickstoff-haltigen Abkömmlinge der Oxyanthrachinon-glukoside.
- Müller S.:** A β -methyl galaktosid gyűrűszerkezete. — Die Ringstruktur des β -Methylgalaktosids.
- Kőszegi D.:** A merurochlorid (kalomel) érték meghatározásának új módja. Eine neue Wertbestimmungsmethode des Merurochlorids (Kalomels).
- Szabó Z.:** A bromidion jodometriás meghatározása. — Über eine jodometrische Bestimmung des Bromid-Jons.
- Maldura C. M.:** Megfigyelések a Balatonpíz oxigéntartalmának és hidrogénionkoncentrációjának napi ingadozásáról. — Alcune osservazioni sulle variazioni giornaliere dell'ossigeno e del pH nelle acque de lago Balaton.

V. KLIMATOLOGIA. — KLIMATOLOGIE.

- Bacsó N.:** Az 1930. évi időjárási feljegyzések Tihanyban.
- Holik S. és Páter J.:** Balatoni napsugármérések 1930.-ban. — Strahlungsmessungen am Balaton im Jahre 1930.
- Holik S. és Páter J.:** Levegőelektromossági mérések a Balaton mellett 1930.-ban. — Luftelektrische Messungen am Balatonufer im Jahre 1930.

Különböző szak-folyóiratokban megjelentek még az intézeti fizziológusok következő dolgozatai:

- F. Verzár:** Probleme und Ergebnisse auf dem Gebiete der Darmresorption. (Ergebnisse der Physiologie Bd. 32, 1931. S. 391—471.)
— Die Wirkung von Vitamin auf die Hypertrophie des Uterus. (Pflügers Archiv Bd. 227. S. 499—510.)
— Die Resorption aus dem Darm. (Klin. Wochenschr. S. 1—14.)
- Verzár Frigyes:** Magyar orvostanhallgatók Basel egyetemén. (Orvosi Hetilap 1931. június 6.)
— Baseli magyar orvostanhallgatók. II. (Orvosi Hetilap 1931. július 11.)
— Régi magyar vonatkozások Baselen. („Debreceni Szemle” szept. 7.)
- F. Verzár u. E. v. Kokas:** Die Wirkung des Mangels an Vitamin auf das Haarkleid der Ratten. (Pflügers Arch. Bd. 227. S. 51—516.)
- F. Verzár, A. v. Árvay u. E. v. Kokas:** Der Grundstoffwechsel von Vitamin-E-frei ernährten Ratten und die Ergänzung des E-Vitamin-Mangels durch Hypophysenvorderlappenhormon. (Bioch. Ztschr. Bd. 240, S. 19—27.)
- F. Verzár u. A. v. Árvay:** Die Stoffwechselsteigerung durch Ovarialhormon. (Bioch. Ztschrft. Bd. 240. S. 28—36.)
- F. Verzár u. Vera Vahl:** Wirkung des Hypophysenvorderlappen-Hormons auf den O₂-Verbrauch von Meerschweinchen. (Bioch. Ztschrft. Bd. 240. S. 37—49.)
- A. v. Árvay u. F. Verzár:** Der Gaswechsel bei Muskelarbeit nach Entfernung der Nebennieren. (Bioch. Ztschrft. Bd. 234, 186—204.)
- J. Barcroft and F. Verzár:** The effect of exposure to cold on the pulse rate and respiration of man. (Journal of Physiology Vol. 71, 373-380.)
- F. Verzár and A. v. Kúthy:** Die Bedeutung der gepaarten Gallensäuren für die Fettresorption IV. (Bd. 230. S. 451—457. Bioch. Ztschrft.)
- Entz G.:** „Miért pusztulnak ki véglénytenyészteteink?” A Szent István Akadémia mennyiség- és természetudományi osztályának felolvasásai. (2. kötet 9. sz. 1931. 1—15.)
— „Analyse des Wachstums und der Teilung einer Population sowie eines Individuums des Protisten *Ceratium hirundinella* unter den natürlichen Verhältnissen”. (Arch. f. Protistenkunde Bd. 74. 1931. 311—359.)
— „Das Wachstum eines Protisten und einer Protistenpopulation.” (Verh. d. deutsch. Zool. Gesellschaft 1931. 231—232.)
— „A *Ceratium hirundinella* növekedése.” (Math. term. tud. értesítő 1931. 1—14.)
- Entz G. és Soós L.:** „Élet a tengerben.” (Term. tud. társ. könyvkiadóvállalat Budapest, 1931.)
- Entz G.:** Mintegy 20 referatum a Berichte über die wissenschaftliche Biologie 1931.-ben megjelent kötetekben.
- Scherffel A.:** „Über einige Phycomyceten.” (Arch. f. Protistenkunde Bd. 73. 1931. 137—146.)
— „Néhány adat a Balatonvidék moszatainak ismeretéhez.” (Math. és természetudományi értesítő.)
- Rctarides M.:** „Fühlermissbildungen bei Schnecken.” (Acta Biologica, Szeged, II. 1931. 1—16.)
— „A lösz csigafaunája összevetve a mai faunával, különös tekintettel a szegedvidéki löszökre.” (A Szegedi Alföldkutató Bizottság Könyvtára. VI. Szakosztály. A) Állattani közlemények 8. sz. 1—180. old.)

- Müller S.: „Die Glucosyl-Aufnahme der Hydroxyle im Anthrachinon-Kern.” (Ber. Dtsch. chem. Ges. 64. 1057. 1931.)
- „Die Struktur der stickstoff-haltigen Abkömmlinge der Oxyanthrachinon-glucoside.” (Ber. Dtsch. chem. Ges. 64. 1410. — 1931.)
 - „Die Ringstruktur des -Methyl-galaktosids”. (Ber. Dtsch. chem. Ges. 64. 1820. — 1931.)
- Koller P.: „The relation between fertility and crossing over in *Drosophila obscura* Fallén.” (Zeitschr. f. ind. Abstammungs- und Vererbungslehre. Bd. 59.)
- „The Pointed mutation of *Drosophila obscura* and stepallelomorphism.” (Biologisches Zentralblatt.)
 - „Chromosome-behaviour in hybrids wheats.” (Zeitschr. f. Zellforschung und mikr. Anatomie.)
- Wolsky S.: „Weitere Beiträge zum Ocellenproblem. Die optischen Verhältnisse der Ocellen der Honigbiene (*Apis mellifica* L.)” (Zeitschr. f. vergl. Physiol. Bd. 14. Heft. 2. S. 385—391. 1931.)
- „Az édesvízi ászka (*Asellus aquaticus* L.) második maxillájának érzékszerveiről.” (Állattani Közl. XXVIII. p. 35—40. 1931.)
 - „Natürliche Fälle heteromorpher Regeneration am Auge des Sumpfkrebsses.” (Zoolog. Anzeiger Bd. 96. Heft ½. S. 18—22. 1931.)
 - Referátumok magyar nyelvű biológiai munkákról a „Berichte über die wiss. Biologie 15. és 16. kötetében.)

Az intézet leírásával és munkájának méltatásával foglalkozó cikkek:

- Dr. Prof. Bastian Schmid: „Reiherleben in ungarischen Ursümpfen.” (Neue Züricher Zeitung. (31. März 1931.)
- Dr. Paul Weiss: „Biologie. Das Forschungsinstitut am Balaton.” (Pester Lloyd. 3. August 1931.)
- Dorpatier Zeitung 27. Mai 1931.
- Bán Márton: „Mit csinálunk Tihanyban?” (Váci Hirlap 1931. szept. 18.)
- Gögl L. Dezső: „Mi történt a tihanyi biológiai intézetben.” (Magyar Jövő Miskolc, 1931. okt. 11.)
- Prof. Dr. H. Richter: „Ungarische Reiseerinnerungen. (Dorpatier Zeitung No. 261. S. 3. 1931.)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

